

Quia die civitate cremona. Hubido n berengari gloriosim rex p[er]t ad domū ep[iscop]i ip[s]i cremonesi eccl[esi]e.

resid[ens] gauso uassu misu domni regi ex hac causa co[n]-

futuru residentib[us] cu eo abrosi cancellari[us] qualib[et] si d[omi]n[u]m iudex.
 Landu ep[iscop]i eide sedi. una simul cu adelbr[and]o uasallo ad uo cato suo. ostendit ibi p[re]ceptu unu ubi continebat ieo abor d[omi]ne ut hic sub[er] legit.
 noie see vidiuudue t[er]ritari karolu diuina faueta clem[en]tia ip[s]ator augustu. Si p[re]ceptioib[us] sacerdotu iusti y rationalib[us] annuim y necessitudine iusta sub leuam[us].
 tudine capescenda p[ri]me cofidim. q[ui]a deo ip[s]iale fastigiu sibi sub dita pa te oppressa p[er]uitate erigendo. vad p[er] do fauete statu re i regado y ducere. Quapp[er] ouu see di eccl[esi]e fid luu n[ost]ruq[ue]
 p[er] sen t[er]m[en]t[is] s[er]u[er]e y futuru copiat idustria. Qu uenonib[us] nob rauenna ad conloquiun spiritali p[er] n[ost]ru domnu ioh[ann]e uad l[ic]e sumu romau pontifici y uniuersali pape ad ma[gn]a notitia. maxime
 uenerabilu ep[iscop]o. y populi. p[er] clamatio d[omi]n[u]m sibi illat[is] sup[er]stitionib[us] y iusti oppressioib[us]. A seculari y publica potestate. ita ut cōt[ra] timore d[omi]ni ab iecta y p[er] descessioib[us] n[ost]r[is] iudicta p[er]
 plebes. y ecclesias. seu ad eccl[esi]astica p[re]dica. y domo. placita teneat. distincioes i libos masario sup eccl[esi]astica re residente y f uo y aduone faciant t[er]bita. donaria angaria
 et yopes n[on] solu ab ei s[ed] et ab oib[us] libi erimam y accidit[is] q[ui] do odibile certissime credim. q[ui]a tale uolentia n[on] debe fieri iudubram. Idq[ue] ouu filiu n[ost]ru ta reuerentissimaz ep[iscop]o quaq[ue]
 y illustru am[er]it[is] reuquez fid luu n[ost]ru ceru fretu cofilio generali di n[ost]ru ip[s]ali auctoitate oes ha sup[er]stitiones y iportuna uolentia fuit ab oderna die y d[omi]n[u]m abole da y extirpada iudicet modi oib[us].
 d[omi]n[u]m cerul. Statuente ut i sca cremonesi eccl[esi]a nullu come nulluq[ue] iudex t[er] libi iudicarie potestati p[er]sona ta i pleb[us] quaq[ue] i monasteris tituli. liq[ue] eccl[esi]is t[er] domib[us] seu urbanu t[er] rusticis possessioib[us] ad ea
 p[re]sentib[us] placita tenere masario y colono libos ab h[ab]itac[i]o[n]e t[er] no q[ui]q[ue] reside[n]t sup re ad p[re]dicta scdm eccl[esi]a p[re]uere q[ui] lib[er] i distincione pignorate angariae cens[us] redibitioes y donaria aliq[ue] exigere q[ui] i
 p[re]sumat. si libos masario q[ui] legali coactio exigit que[n]te ad placitu p[er] patronu seu ad uocatu ad placita ducit. ut legali difinitio legal[is] coactio fine iponat. hec et i oib[us] libi y erimam p[er] face see
 genonesi eccl[esi]e filis. y eide diocessi comanentib[us] masariis y coloni ob[er]uari o[mn]i modi iubem. videlicet ut ab ei nec donaria aut redibitioes neq[ue] pignorate t[er] iuste distincioes exigat. si unq[ui]sq[ue] cu lega
 li coactioa exigit apatrono suo ad placitu dducit. re pignorate h[ab]itac[i]o aditu rapine dep[re]datorib[us] t[er] aliq[ue] p[er]f[ec]t. iudicim[us] et nomini licet aliena re p[re]sumat i uade occasioe carit ab eo facte. q[ui] uo
 stram leg[em] n[on] habuissim dimissit. sy siq[ui] ad q[ui]or extiterit no ante i uade aliena re eccl[esi]e t[er] culpa libi hois p[er] uade p[re]sumat. ante q[ui] auctor carit legali y iudicaria difinitioe ei iudicet. Et
 te dem[on]strat. cui uult libam t[er]buendi h[ab]et facultate. hec no n[ost]re ip[s]ali iustitioe. t[er]m[en]t[is] fid luu n[ost]ru ta reuerentissimaz ep[iscop]o quaq[ue] y ceteris genentib[us] y mulgata y sacrosanta auctoritate. i oib[us] y archis comita
 rib[us] y marchis. p[ro]t[er] n[ost]ri ip[s]i sine. itamo regno romano. legobardoz y ducatu italie spolene russie. ut do fauete p[er]finita t[er]pa p[er] nobur obtineat. nulliq[ue] remerato ip[er]one ex co[n]t[ra]p[er]ne facultate ext[er]at.
 Quia siq[ui] uolunt p[re]sente. centu libra auri se co[m]positum h[ab]itac[i]o[n]e. medietate eccl[esi]e cui uolentia iudicet. y medietate palatio n[ost]ro. Et hoc n[ost]re auctoitate p[re]ceptu formi habeat. ueriq[ue] credat. p[er] manu fir
 manim y annulo n[ost]ro iussim i signip[er]i. Signu karu. karolu ip[s]atoris augustu. n[ost]ru notari[us] ad uice luit ruardi archi angulari recognouit. Data xi. kal. martii. Anno incarnationis d[omi]ni. d. ccc. lxxvii.
 Idit. xv. Anno uo d[omi]ni karoli scdo. Actu rauenna ciuita i di noie felicite. An. C[on]stat p[re]ceptu ip[s]u firmatu manu p[er]a ide domni karoli ip[s]atoris. ad h[ab]itac[i]o[n]e annulo siglatu. p[re]ceptu ip[s]u hostensu y a bor
 dine relectu. Itomgari s[er]u[er]e ip[s]i Landu ep[iscop]i y adelbr[and]o aduocat[is] y q[ui] p[re]ceptu ip[s]u hostensu. q[ui] dix[er]e id o p[re]ceptu ip[s]u hic un[de] p[re]sentia hostensu. ut nec q[ui] lib[er] dicere possit q[ui] pars ip[s]i ep[iscop]i cremonesi i silent
 aut oculte t[er] coludiose abuissim aut detenuisse. y q[ui] plu[ra] e[st] iste lupu filu quida archip[er]i. ab itato hui ciuitati cremonesi. y aduocat[is] curri domni regi auct[orit]e q[ui] dicit[ur] maiore y castenedulo q[ui] hic p[re]sent[is] e[st]. q[ui] no cesu sol. septe
 septe y dimidio. p[er] filiu y t[er]m[en]t[is] a parte ip[s]i curri auct[orit]e q[ui] dicit[ur] maiore. seu castenedulo. annualit[er] p[er] soluedu. q[ui] no iusta ip[s]u p[re]ceptu dapars ip[s]i ep[iscop]o nullu cesu nec ulla redibitioem dare nec p[er]soluere bem. Que
 rim[us] iudicet. si ip[s]u cesu a part ip[s]i curri auct[orit]e q[ui] dicit[ur] maiore y castenedulo. aliqd p[er]m[itt]i anon. Qui y p[er]e lupu aduocat[is] dix[er]e y p[re]sent[is] e[st] uere p[re]ceptu ip[s]u qua hic hostensu d[omi]ni bonu y uerax e[st]. cesu ip[s]i sol. septe
 y dimidio. q[ui] dicit[ur] a parte ip[s]i curri castenedulo nec i ad h[ab]itac[i]o[n]e curte auct[orit]e q[ui] dicit[ur] maiore iusta ip[s]u p[re]ceptu nichil p[er]m[itt]i ad p[re]sent[is] u. nec p[er]m[itt]i d[omi]n[u]m cu leg[em] y ip[s]u cesu dapars ip[s]i ep[iscop]o nequesium nequom[us] i cu lege
 possum[us]. his p[re]dictis y manifestatio ut sup[er] facta paruit sup[er] h[ab]itac[i]o[n]e auctoib[us] te recte. Et iudicauit ut iusta eor[um] al[ia] auct[orit]e. eide lupom aduocato y fessioe y manifestatioe ip[s]e sup[er] ad uocat[is] y part[em] regia y ip[s]i cur
 ri auct[orit]e q[ui] dicit[ur] maiore y castenedulo maneat d[omi]n[u]m d[omi]n[u]m iusta ip[s]u p[re]ceptu t[er]m[en]t[is] y co[n]t[ra]t[us]. et pars ip[s]i ep[iscop]o s[er]u[er]e exim soluti y idemp[er]n[is]. y finita e[st] causa. y hac notitia y securitate par[te] ip[s]i ep[iscop]o fact[is] iussim. Ad
 y ego ronsfredu notari[us] domi regi. ex iussioe d[omi]ni regi y amonitioe ist[er] iudicu sc[er]p[er]si. Anno regni d[omi]ni berengari regi. de p[er]picio vigesimo t[er]tio. m[en]se nou[em]b[er]i. Idit. q[ui] ad cima. Andrea diacon[us] y capelan[us] regi t[er]
 fut. Idit. duapna int[er] fut. Ego abrosi diacon[us] y cancellari[us] d[omi]ni regi it[er] fu. Gaus it[er] fu. Gualp[er] iudex d[omi]ni regi it[er] fu. Richard u iudex d[omi]ni regi it[er] fu. b[er]told u iudex d[omi]ni regi it[er] fu. Pet[er] notari[us] it[er] fu.
 Sig[illu] manib[us] ist[er] b[er]nardi y pagani seu ragneri. uassi d[omi]ni regi. q[ui] it[er] fu. Signu manib[us] ist[er] beloni y uloni. it[er] uassi d[omi]ni regi. q[ui] it[er] fu. Signu manib[us] ist[er] ay. Odizci. Ingelrmi. simulq[ue] uassi
 d[omi]ni regi. q[ui] it[er] fu.

Verzeichnis

Handwritten text in a historical script, likely German or Latin, covering the majority of the page. The text is dense and appears to be a list or index of some kind.

Verzeichnis

Morbio 1(1)

In die nocte civitate cremona. habido n̄ berengari gloriosim rex p̄nt ad domū ep̄i ip̄i cremonēsi ecclē.
 futuri. residentib; cū eo abrosi cancellari. qualib; si ardū. iudex.
 Landu. iulman. v̄ reliq; plurē. Landu ep̄i eidē sedi. una simul cū adelbr̄ uasallo. ad uo cato suo. ostendit ibi p̄ceptū unū ubi cenebat ieo abor d̄ me ut hinc subit legit.
 In nocte s̄c̄e ydi iudue t̄nitate karolu diuina fauēta clemētia ip̄ator augusti. Si petitiōib; sacerdotū iusti y rationabilib; animū y necessitudine iusta sub leuam.
 tudine capescēda p̄nie cōfidim; q̄a d̄c̄y ip̄uale fastigiū sibi sub d̄nā p̄a rē oppressa p̄uitate erigendo. vad p̄ū d̄o fauēta statū rēl̄ regādo p̄ducere. Au p̄p̄t̄ oīū s̄c̄e di ecclē fid̄liū n̄r̄y; ad m̄a notitia. maxime
 p̄ sen tū sc̄ib; y futuri; cōp̄iat idustria. Ha uenionib; nob̄ rauennā ad conloquim; spiritali p̄tri n̄r̄i domū ioh̄i iud̄ l̄c̄y sūm̄i romani pontifici y uniuersali pape
 uenerabilū ep̄o. y populi. p̄ clamatio d̄ plurimū sibi illatū suspitionib; iusti oppressiōib;. A seculari y publica potestate. ita ut cōp̄to timore d̄i. Abiecta y p̄ descessiōib; n̄r̄y it̄ dicta per
 plebes. y ecclesiā. seu ad eccl̄iastica p̄ dia. y domo. placita tenere. districōes i libos masario sup̄ eccl̄iastica rē residentē y f̄ uo y ad d̄nā faciant fluta. donaria angaria
 et yopes. n̄ solu ab ei. s̄ et ab oīb; libi erimān y a eccl̄iasticis q̄ d̄o odibile certissime credim; q̄a tale uolentia n̄ d̄be fieri n̄ dubitān. Id̄q; oīū filū n̄r̄y tā reuerētissimoz ep̄oz quāq;
 y libi strū ar̄. reliquaz fid̄liū n̄r̄y cetū freni cōsilio generali d̄i n̄r̄y ip̄ali auctoritate oēs h̄a suspitiones y portū uolentā f̄id̄r̄ ab odierna die y t̄m̄ abole d̄ā y ext̄m̄ p̄d̄ā iudicē modi oīb;
 d̄cerub. Statuente ut i s̄c̄a cremonēsi eccl̄a nullū comē nullūq; iudex t̄q; libi iudicarie potestati p̄sona t̄a i pleb; quāq; i monasteriis tituli. iusq; eccl̄is t̄ domib; seu urbanū t̄ rusticis possessiōib; ad ea
 p̄nētib; placita tenere masario y colono libos ad h̄oc t̄ uo q̄q; residere sup̄ rē ad p̄d̄ictā s̄c̄m̄ eccl̄a p̄nēre q̄ libi n̄ districōes p̄gnōiare angariae cens; redibitiōes y donaria aliq; exigere q̄q; n̄
 p̄sumat. s̄ libos masario q̄ legalis coactio exigat. quere ad placitū p̄ p̄atorū seu ad uocati ad placita duōt. ut legalis definitio legalis cōt̄m̄ sine ip̄onat. Hec et oīb; libi y erimān p̄ fac̄ s̄c̄e
 cremonēsi ecclē filis. y eidē d̄o cessi cōmanētib; masaris y colono obfuarū oīmodi iuben. Vid̄licet ut ab ei nec donaria aut redibitiōes neq; p̄gnōiare t̄ iuste districōes exigat. s̄ i unq; q̄q; cū lega
 li cōsilia exigat ap̄atorū suo ad placitū d̄ducit. re p̄gnōiare t̄ h̄oc occasiō ad itū rapine d̄p̄ datōib; i aliq; p̄ter. f̄edim; et nemini licet alienā rē p̄p̄riue tuade h̄oc occasiōe cōt̄ ab eo facte. q̄ uo
 str̄m̄ legitima n̄ habuissim; dimissim; s̄ y siq; ad str̄m̄ ext̄erit nō ante tuade alienā rē ecclē t̄ cū p̄a libi h̄oī p̄uade p̄sumat. ante q̄ auctor cūr̄ legalis y iudiciaria definitiōe ea iudicet. Et
 t̄o dem; sui uult libam t̄buendū h̄a facultate. Hec uo n̄r̄e ip̄ali iustitio. r̄m̄ fid̄liū n̄r̄y tā reuerētissimoz ep̄oz quāq; y ceterū generē d̄ p̄mulgata y sacrosana auctoritate oīb; y archiep̄ comita
 rib; y marchis. y p̄oī n̄r̄i ip̄i tunc. itamo regno romano y logobardoz y ducatz italie spolezie ruffie. in d̄o fauēta p̄sumat t̄ p̄a p̄uobur obtinet. nullūq; reme p̄tū ip̄one ea cōp̄nere facultate cōt̄ stat.
 h̄a siq; uolunt p̄f̄erit. centū libra auri se cōpositū haenossoc. medietate ecclē cui uolentia itulerit. y medietate palatio n̄r̄o. Et h̄oc n̄r̄e auctoritate p̄ceptū firmū habeat. uerūq; creat. p̄a manu fir
 manū. y armulo n̄r̄o iussim; i signū. Signū karoli. karolu ip̄atorū augusti. n̄q̄m̄ notari ad uicē l̄nt tu archi archi angulari recognou. Data xi. kal. martii. Anno incarnationis d̄ni. d. ccc. lxxxi.
 Id̄it. xv. Anno uo d̄ni karoli sedo. Actū rauennā ciuitatē id̄i nocte feliciter. Am. Et stat p̄ceptū ipsū firmatū manu p̄a id̄o domni karoli ip̄atorū. ad h̄us amulu siglatū. p̄ceptū ipsū h̄ostensū y ad or
 dine relectū h̄ostensū s̄c̄e ip̄i Landu ep̄i y ad olbr̄ ad uicē y q̄d; p̄ceptū ipsū h̄ostensū. q̄ d̄it id̄o p̄ceptū ipsū h̄ic un p̄ s̄c̄a h̄ostensū. ut nec q̄ libi dicere possit q̄d; pars ip̄i ep̄i cremonēsi. i silent.
 aut occulte t̄ coludiose abussim; aut detenuissim;. y q̄ plu ē iste lupu fili quidā archi ab̄atorū h̄i ciuitati cremonēsi. y ad uicē curti domni regi aucte q̄ d̄icit maiore y castenedulo h̄ic p̄ s̄c̄e ē. s̄ n̄r̄o c̄sū sol.
 septē y dimidio. p̄ filū y n̄r̄i ap̄ate ip̄i curti aucte q̄ d̄icit maiore. seu castenedulo. animalit̄ y soluedū. q̄ nō iusta istū p̄ceptū dapars ip̄i ep̄i nullū c̄sū nec ullā redibitiōem dare nec p̄soluere b̄m̄. Que
 rim; ut d̄icit. si ip̄sū c̄sū ap̄ars ip̄i curti aucte q̄ d̄icit maiore y castenedulo. aliq; p̄n̄r̄i anon. Au y p̄e lupū ad uicē d̄it y p̄ f̄ess̄e uere p̄ceptū ip̄i quā h̄ic h̄ostensū. s̄c̄e bonū y uerax ē. c̄sū ip̄i sol. septē
 y dimidio. q̄ d̄icit ap̄ate ip̄i curti castenedulo nec i d̄icta curte aucte q̄ d̄icit maiore iusta ip̄sū p̄ceptū nichil p̄n̄r̄i ad p̄ndū. nec p̄n̄r̄i d̄ b̄ cū legē. ip̄sū c̄sū dapars ip̄i ep̄i naquesim; nequom; i cū legē
 possim;. i i p̄bacti y manifestatio ut sup̄ facta paruit sup̄ h̄oc auctētib; et recte t̄ iudicauerit ut iusta cō. Al̄t̄m̄ t̄m̄. oīb; lupom; ad uicē y p̄f̄ess̄e y manifestatiōe ip̄e sup̄ ad uicē y p̄ars regis y ip̄i cur
 ti aucte q̄ d̄icit maiore y castenedulo manēte d̄ p̄d̄ictū c̄sū iusta ip̄sū p̄ceptū r̄ct̄i y cōt̄m̄. Et pars ip̄i ep̄i s̄c̄e c̄m̄ soluti y id̄ep̄n̄q; y finita ē causa. y hac notitia y securitate parit ip̄i ep̄i fieri iussim;. Ad
 y ego notifredū notari d̄m̄ regi. ex iussioe d̄ni regi y amonitiōe istoz iudicū s̄c̄p̄s. Anno regni d̄m̄ berengari regi. d̄o p̄p̄icio uigesimo t̄rio. in se nouē b̄. Id̄it. q̄ str̄ ad cūma. Andrea diaco y capelan regi it
 fur. d̄m̄. d̄ uapna int̄ fur. Ego abrosi diacon y cancellari d̄ni regi it̄ fur. Gaus it̄ fur. Qualp; iudex d̄ni regi it̄ fur. Richardu iudex d̄m̄ regi it̄ fur. bifone iudex d̄ni regi it̄ fur. Petri notari it̄ fur.
 S̄m̄. m̄m̄b; istoz. b̄nardi y pagani seu magneri. uassi d̄m̄ regi. q̄ it̄ fur. Signū m̄m̄b; istoz. beboni y miloni. it̄ uassi d̄m̄ regi. q̄ it̄ fur. Signū m̄m̄b; istoz. Od̄iaci. Ingeltrini. simliq; uassi
 d̄m̄ regi. q̄ it̄ fur.

